

Jhr. Johannes Antonius Ignatius Hubertus (Johan, Jan) Graafland is geboren in Maastricht op 9 mei 1889. Hij was de zoon van Albert Charles Archibald Graafland en Maria Anna Josephina Hubertina Kerkhofs. Hij was de oudste van zeven kinderen. Zijn vader dreef aan de Brusselsestraat in Maastricht een handel in koloniale waren, ondanks dat hij rentenier was.

Graafland ging naar Rolduc en haalde aan de Universiteit van Leuven zijn kandidaats Germaanse historische taalkunde. In Nijmegen kreeg hij een officiersopleiding.

Tot 1913 was hij troepleider (hopman) van groep 1 in Maastricht. Vervolgens was hij dit in Roermond. Hij schreef geregeld stukken in Het Padvindersblad en zat rond 1914-1915 ook in de redactie. Rond deze tijd was hij ook districtscommissaris voor Limburg bij de NPO.

Als reserve tweede luitenant had hij het commando over het dekkingsdetachement dat in 1914 de spoorbrug bij Buggenum moest bewaken. In 1916 werd hij overgeplaatst naar West-Brabant. Als luitenant-adjutant van de commandant van een bataljon grensbewaking peilde hij de geest van de Duitse troepen aan andere zijde van de grens. Graafland zag erop toe dat de Duitse troepen, die in november 1918 via Nederland terugtrokken, hun wapens aflegden.

Na de Eerste Wereldoorlog werd Graafland secretaris van het Comité van Anti-Annexionistische Actie en secretaris van de Bijzondere Vrijwillige Landstorm. Het Comité van Anti-Annexionistische Actie was opgericht om te voorkomen dat een deel van Limburg bij België zou worden gevoegd; de Bijzondere Vrijwillige Landstorm om te voorkomen dat de revolutie van Duitsland naar Nederland zou overslaan. Van 1929 tot 1931 was Graafland lid van de gemeenteraadsfractie van de Rooms-katholieke Staatspartij in Maastricht. In 1936 kwam aan het licht dat de gezagsgetrouwe jonker al veertien jaar lang een greep in de kas van de Bijzondere Vrijwillige Landstorm had gedaan. Hij had kwitanties naar Den Haag gestuurd, maar hij het geld niet afgedragen aan de plaatselijke afdelingen. Wegens fraude en valsheid in geschrifte werd hij veroordeeld tot een jaar en vier maanden gevangenisstraf. Graafland raakte zijn vrouw en zijn baan kwijt. Hij verhuisde naar Amsterdam.

De chef van de Generale Staf, generaal-majoor J.W. van Oorscot, vroeg Graafland in Limburg een inlichtingennetwerk op te zetten. Graafland ging niet heel voorzichtig te werk. Hij plaatste advertenties in dagbladen met toespelingen die erg doorzichtig waren zoals: "*Oud-politieman gevraagd voor betrouwelijk werk in Duitsland*". Het gevolg was dat de Gestapo en Sicherheitsdienst mensen in zijn netwerk lieten infiltreren. Graafland stond hoog op de opsporingslijst van de bezetter. Graafland was snel na de capitulatie van Nederland, op advies van GS III, ondergedoken, maar omdat hij van een verhuishagen gebruik had gemaakt, hadden de Duitsers hem snel opgespoord. Hij werd overgebracht naar Munster, waar meer arrestanten waren ondergebracht die voor de Duitse contraspionage van belang

waren. Omdat Graafland als medewerker van de generale staf uitsluitend op eigen grondgebied had geopereerd, kon hij niet wegens spionage worden berecht. Hij ging in Schutzhaft; zat in gevangnissen in Düsseldorf, Hamburg en Berlijn.

In het concentratiekamp Sachsenhausen leefde hij helemaal op, hoe vreemd dat ook klinkt. Hij was weer onder de mensen. Via een Nederlandse SS'er, die een bedrijf had en daardoor tweemaal per maand naar Nederland moest, slaagde hij erin om boodschappen door te

geven. Zijn verloofde stuurde hem en medegevangenen voedselpakketten omdat het Rode Kruis het had laten afweten. Graafland genoot prestige onder de gevangenen. Hij bleef de gedreven organisator; maakte gedetailleerde plannen voor de evacuatie van de Nederlanders in Sachsenhausen en Ravensbrück, een concentratiekamp voor vrouwen. Ook zette hij op papier wat de status van Duitsland zou moeten worden. De stukken vielen in Duitse handen; waarna Graafland in Block 58 werd gevangen gezet, werd gemarteld en bij het naderen van de Russen, op 2 februari 1945, werd gefusilleerd.

Zijn naam staat op de gedenkplaat voor slachtoffers Rolduc in Kerkrade.

Meer informatie

[Johan Graafland - Scoutpedia.nl \(scoutwiki.org\)](http://Scoutpedia.nl)

[Graafland, jhr., Johannes Antonius Ignatius Hubertus, - WO2Slachtoffers.nl](http://WO2Slachtoffers.nl)

[Johannes Antonius Ignatius Hubertus Graafland \(oorlogsgravenstichting.nl\)](http://oorlogsgravenstichting.nl)

[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 1, 1915, no 10, 1915 » 1915-12 - Pag. 28 | Delpher](#)

[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 1, 1916, no 11, 1916 » 1916-01 - Pag. 40 | Delpher](#)

[Het padvindersblad; weekblad, officieel orgaan van de Nederlandsche Padvinders Organisatie en van den Nederlandschen Padvinders Bond, jrg 1, 1914-1915, no 8, 24-07-1914 » 24 jul 1914 - Pag. 1 | Delpher](#)

[Limburgsch dagblad » 31 jul 1993 - Art. 480 | Delpher](#)

[Kerkrade, Gedenkplaat voor slachtoffers Rolduc - Nationaal Comité 4 en 5 mei : Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.